PETRA
LUKEŠOVÁ

Minulost nezmizela.
Jen čekala, až se
pro ni vrátím.

Tam, kde jsem tě nechala

Tam, kde jsem tě nechala

PETRA
LUKEŠOVÁ

Tam, kde jsem tě nechala

KONTRAST

Všechna práva vyhrazena.
Žádná část této publikace nesmí být rozšiřována
bez písemného souhlasu nakladatele.

Copyright © Petra Lukešová, 2026
Cover © Adéla Korbelářová, 2026
© DOBROVSKÝ s.r.o., 2026

ISBN 978-80-277-8715-9

ČÁST I.

březen 1989

I.

Kapky deště mi bubnují do tváře. Je zima, ale kromě šílené bolesti, která mi svírá hrudník, si ničeho nevšímám.

Typický upršený březen. Ve vzduchu je cítit čerstvě posekaná tráva a zemina. Nikdy mě nenapadlo, jak štiplavě zavání odér nakypřené hlíny.

Dívám se na černou rakev před sebou. Před chvílí ji ještě drželi uvnitř smuteční síně, teď ji hrobníci pomalu převážejí k vykopanému hrobu. Všichni kolem mě přesně vědí, kam mají jít a co mají dělat. Jen já mám pocit, že stojím mimo celý tenhle svět. Sleduju ji pohledem, jako bych to všechno mohla ještě zastavit. Jako by nebylo pozdě dát všechno zase do pořádku.

Stáhnu si rukávy roláku přes klouby prstů a zachumlám se do něj. Vím, že kdyby si Vilém všiml, jak je mi chladno, tak by přese mě hodil kabát. Objal by mě okolo ramen a zahřál by mě. Jenže teď stojí za mými zády a sám neví, co dělat.

Ani jeden z nás neví, co tu vlastně děláme. Přitisknu se k němu a hřeje mě nejen jeho tělo, ale i ten známý pocit, že vedle něj nemusím nic vysvětlovat. Usměju se na zataženou oblohu. Za námi se ozve hlasité mlasknutí a já leknutím nadskočím.

Sakra… pozoruje mě někdo? Viděl, jak se usmívám? Probírám se z letargie a zírám na ten dřevěný rám rakve. Skutečně tam leží? Mám chuť v těch podpatcích přejít po rozmáčeném trávníku, nadzvednout víko a podívat se, zda tam doopravdy je. Jenže nemůžu. Nemůžu jen tak přijít k rakvi a otevřít ji před všemi těmi lidmi, kteří stojí opodál. Všichni se tváří, jako že vědí, jak se to dělá. Všichni vědí, co se teď bude dít. Jen já tu na jejím pohřbu stojím jako cizinec a nevím vůbec nic.

Řekli mi, že už ji neuvidím, že to není možné, a já jsem se neptala proč. Pohřbili ji v Plzni. Zařídili to za mě. Nikdo se mě neptal, co bych chtěla. Nikdo nečekal, že budu mít otázky. A tak jsem jen přikývla, protože jsem měla pocit, že když začnu vyptávat, všechno se rozpadne.

Ale teď se dívám na tu zavřenou rakev a nechápu, jak je možné, že člověk může celý život někoho hledat a pak mu ani nedovolí naposledy se mu podívat do tváře.

Proč ji nemůžu vidět?

Proč mi ji zase někdo bere?

Nemohli se splést? Nemohli někde udělat chybu? Určitě by nebyli ani první, ani poslední, kterým se to stalo. Co když tam ani neleží ona?

Tisknu zuby k sobě, až mě z toho rozbolí celá čelist. Jsem tak vyděšená, že je tohle skutečně konec, že se ani nedokážu rozbrečet. Tak dlouho jsem si přála mámu znovu vidět, ale nikdy mě nenapadlo, že to bude zrovna při téhle příležitosti.

Dav truchlících se rozpohybuje a jeden po druhém k rakvi pokládají svazky květin. Nedokážu se pohnout. Nikoho z nich nepoznávám, a o to hůř mi je.

Znala jsem ji vůbec? Otáčím si prstýnkem na levém prsteníčku a zajímá mě, jestli má v té rakvi taky nějaký. Měla nakonec manžela? Nebo byla alespoň zasnoubená? Dívám se po všech chlapech, kteří tu stojí. Vůbec netuším, jaký typ se jí líbil.

Otočím tvář k nebi, které je protkané šedými mraky. Od toho dne, co jsem se to dozvěděla, jsem přestala věřit. Ne že bych chodila do kostela a večer co večer si četla Bibli, ale část mě naivně věřila v něco většího, co nám pomáhá. V něco, na co se můžeme spolehnout. Kam můžeme posílat svoje přání, když jsme zoufalí.

Jenže tahle divná prázdnota je horší než cokoliv jiného a mě to utvrdilo v tom, že Bůh prostě neexistuje. Umřel pro mě ve stejný den, jako umřela ona. Nebo možná ještě dřív. Možná už v ten okamžik, kdy jsem ji před čtrnácti lety viděla naposledy.

Prší mi do očí, a tak si kabát přitáhnu k tělu a dívám se po ostatních, kteří se schovávají pod deštníky.

Dva urostlí chlapi v košilích a černých kalhotách popadnou rakev a míří s ní k vykopané díře.

To ne! Ještě jsem neměla dost času dát jí sbohem.

Chci se k té rakvi rozeběhnout, ale nohy mám jako z rosolu a nedokážu udělat jediný krok.

Slyším za sebou hlasitý vzlykot. Nějaká hysterka? Otáčím se za tím soptěním. Nakrátko ostříhaná dáma v kostýmku s výrazně dlouhými náušnicemi. Pobledlá tvář posetá stovkami vrásek.

Její kamarádka? Známá? Kolegyně? Nikdy jsem ji neviděla, tím jsem si docela jistá.

V dálce zahřmí. Blesk protne oblohu, jako by ji chtěl rozseknout napůl. Po pár vteřinách se rozezní hrom, připomínající zvony v kostele. Všechno zní tak tlumeně. Mám pocit, že jsem pod vodou a pláč té dámy je jen kulisa, která mě ruší od truchlení. Od truchlení, o němž nevím, kam směřuje.

Rakev se pomalu spouští do země a mně se konečně povede rozpohybovat nohy a kráčím blíž. Nikoho si nevšímám. Všichni stojí pár kroků od té díry, ale já jediná dojdu až těsně před ni. Dívám se na to lakované dřevo a doufám, že ji ještě naposledy uvidím, ale to nejde. Nejde to, když z ní zbyla jen prázdná schránka bez duše.

Co kdybych strhla to víko? Co kdybych tohle všechno zastavila a mohla ji naposledy vidět…

Na rakev dopadne první hlína a ve mně hrkne. Přidřepnu si na zabláceném trávníku, rychle se sehnu k rakvi a snažím se dosáhnout na víko, kam zemina dopadla.

Potřebuju vidět, jak vypadala.

Proč proboha nemůžu vidět její tělo, proč nemůžu vidět ji?!

„Odveďte ji, prosím…“ slyším nad sebou mužský hlas.

„Mrzí mě, čím si procházíte, ale…“

„Nemáte ani ponětí, čím si procházím,“ řeknu s opovržením a směju se do tváře postaršímu chlapovi, který se mě snaží odtáhnout od rakve, zatímco dva muži v černém dál stojí u vykopané jámy a čekají, až budou moct dokončit to, co už začali. „Pojďte, prosím…“ vyzývá mě, abych šla pryč.

Kretén. Ohlédnu se po něm takovým způsobem, že mě radši pustí, dává ruce od sebe a couvá ode mě dál. Dívá se mi do tváře o něco déle, než by měl.

Všichni mlčí. Jako by tenhle okamžik měl nějaké pravidlo, které všichni kromě mě znají. Jako by existoval správný čas ji nechat odejít, ale já ho pořád nedokázala najít.

„Miro," někdo mě stiskne za rameno, ale já tu dlaň ze sebe setřesu. Kdo má na mě co sahat?

Můj muž mě popadne za obě ruce a vytáhne mě zpátky na nohy. Sotva se držím. Mám pocit, že mi na hrudníku přistálo stokilové závaží. Nemůžu se nadechnout. Jenom lapám po dechu a zuřivě hledím na dva chlapy, co na rakev začínají házet další a další hlínu.

Vždyť už ta rakev skoro není vidět!

Dívám se do očí svému manželovi, který mě drží tak pevně, jako by věděl, že bez jeho rukou bych se už nedokázala udržet. Přikývne, jako by věděl, že to zvládnu. Ale co on o tom ví? On o ní a o mně neví vůbec nic!

Pěstí ho udeřím do hrudníku. Nesnáším ho! Nesnáším všechny okolo sebe za to, že dopustí, aby v té zemi navždycky zmizela. Co to s vámi se všemi je? Takhle to přece nemá být!

Takových let jsem na ni čekala a ona tu už není. Nebude. Už nikdy, do prčič! Copak to nechápete?

„Vildo, takhle to přece nejde!" špitnu mu do hrudníku, zatímco si mě tiskne k sobě. Po tvářích mu tečou slzy, ale já jsem tak vystrašená, že ze sebe pořád nedokážu vyronit ani jednu jedinou. Jako by mi všechny slzy už došly. Tolik probdělých let. Tolik proplakaných, osamělých nocí, ale najednou… najednou nic.

„Viléme!" buším mu do prsou, chci ho od sebe odstrčit, ale on mě nenechá, dál mě drží a snaží se se mnou pomalu couvat zpátky k hloučku ostatních. Vede si mě jako hadrovou panenku.

„Mami," otáčím se naposledy za dírou v zemi, která je už skoro celá zasypaná.

„Proč jsi mě v tom nechala?!"

☭ ★ ☭ ★ ☭

Vycházím ze státního notářství v černém přiléhavém kostýmku, co mě škrtí u krku. První, co vidím, je starostí stažená Vilémova tvář. Vzhlédne ke mně a smutně se usměje.

Mrzí mě, že si tím prochází se mnou.

Pozoruju, jak je unavený. Jak má pod očima tmavé kruhy a ve tváři stopy po probdělých nocích. A přesto, když se na něj dívám, pořád v něm vidím toho stejného Viléma, který pro mě vždycky vypadal dokonale.

Vilém byl odjakživa ten, kdo vyčníval, herec Národního divadla, který miluje všechno, co je velkolepé. Poznali jsme se, když mu bylo dvacet a mně čerstvě osmnáct. Vůbec se za ty čtyři roky nezměnil. Při každé příležitosti vypadá, jako by ani nepatřil do stejného světa jako my ostatní. Krátce střižené vlasy, perfektně padnoucí košile, zapnutá až ke krku, a ležérně volné kalhoty. Model, po kterém se ohlédne každá žena. Ale on má z nějakého důvodu oči jenom pro mě. Tvrdí, že jsem ho už při prvním setkání něčím uhranula.

A tak i když teď vycházím na studenou chodbu, která smrdí po dezinfekci, zírá na mě jako na zázrak. Jako by nikdy neviděl nic krásnějšího. A přitom mám mastné vlasy stažené do drdolu a na tváři ledabyle rozetřený make-up.

„Tak co?“ ptá se Vilém.

Nevím, co mu mám odpovědět. A tak si jenom tiše sednu vedle něj a opřu si hlavu o jeho rameno. Sáhnu mu na hřbet ruky a on mě jako na povel chytí a silně zmáčkne.

Vždycky dokáže vycítit, co potřebuju. Je to zvláštní, ale nejspíš takhle vypadá opravdová láska. I proto jsem ani vteřinu neváhala, když přede mnou v den mých devatenáctých narozenin poklekl a zeptal se mě, jestli ho udělám nejšťastnějším mužem pod sluncem a stanu se jeho ženou. A taky že jsem se

stala. Do měsíce jsme měli skromnou svatbu na zahradě našich přátel a tancovali v mokré trávě při svitu zapálených svíček.

Vím, jak moc mě miluje. A taky vím, co všechno pro mě musel obětovat.

Mlčí a jsem mu za to vděčná. Nikdy ze mě nic netahá. Ví, že mu stejně všechno řeknu, jen potřebuju svůj čas. Svůj prostor, ve kterém se dokážu utopit a najít zároveň.

„Máma toho tady po sobě nechala víc, než jsem si myslela." Směju se tomu. Dům ve vesnici, odkud jsem v osmi letech odešla a kam jsem se nikdy nevrátila. A hlavně někoho, koho jsem v životě neviděla.

Vilém mě políbí do vlasů. „To určitě nějak zvládneme," uklidňuje mě. Stiskne mi ruku o něco víc. Skoro už bych mu to uvěřila, kdybych v ruce pořád nedržela papíry, které říkají pravý opak.

„Už ti řekli, jak máma…?"

Zakroutím hlavou.

Ne, ještě pořád nevím, jak máma umřela. Nerozumím vůbec ničemu.

„Tak jo," zvedá se z dřevěné lavice a nabídne mi rámě, abych se do něj zahákla.

Nádech. Výdech. Máma už tu není a to je to jediné, s čím se teď musím smířit.

Vlastně ne. Není to to jediné.

Dívám se na papíry s vlastním úhledným podpisem na konci stránky.

Oselce. Tu vesnici nesnáším a děsí mě představa, že bych se do toho domu měla ještě někdy jet podívat.

„Tak můžeme jít?"

„Nemůžeme," dál sedím a zírám na stěnu před sebou. Po chodbě se line pach starého papíru a kávy. *Tak takhle má vonět moje nová životní kapitola.*

„Je tu ještě jedna věc…“

Vilém zvedne hlavu. Čeká. Je klidný. A mně je jasné, že tenhle klid mu teď vezmu. Cítím, že jsem uvnitř celá našponovaná a brzo prasknu, ale on se ani nehne, klidně dýchá a drží mě za ruku.

„Moje máma měla syna.“

„Cože?“

„Devět let. Čtvrtá třída.“

„To… to není možný.“

„Je dočasně v děcáku, co umřela.“

Dočasně. Tohle slovo jsem už jednou slyšela. Taky mě tam máma dočasně odložila. *Bude to jen na chvíli*… Bylo to na deset let, dokud jsem se nenastěhovala k Vilémovi.

„Ona ho celou dobu měla u sebe.“

Vilém mlčí.

„Žil s ní,“ pokračuju tiše, „celou dobu. Normálně. V tom domě.“

„Dobře, a co teď budeš dělat?“

„Ne, počkej, Viléme. Ty to asi nechápeš. Ona si ho nechala… a mě ne.“

Třesou se mi ruce. Mám chuť zařvat a utéct od toho všeho někam pryč.

Rychle mě obejme a snaží se mě schovat k sobě. Jenže to je teď tak málo… tak zoufale málo.

„Proč?“ ptám se ho, i když vím, že stejně neodpoví.

„Co se mnou sakra bylo tak špatně?“

II.

Nikdo z baráku mi neřekne jinak než *ta holka z děcáku*. Už jsem si na to zvykla. *Ta holka z třetího patra, no však víte, ta z děcáku*. Myslí si, že to neslyším, že o tom nevím, ale tyhle stěny mají uši a nasávají do sebe všechno, co ostatní vypustí.

Papírový dům. Bytovky v Praze jsou tak křehké, že slyšíte každý krok, každé zavrzání podlahy, hádku, ale i vášnivé milování přímo po té hádce.

Ví se tu všechno o všech, a to hlavně i proto, že celý barák spravují Vilémovi rodiče. Až na to… že mě nesnáší – protože jsem *ta holka z děcáku*. Viděla jsem je jednou v životě a myslím si, že to taky stačilo. Uši mají stěny, a tak i já jsem slyšela, co špitali Vilémovi, když si mě přivedl právě do tohohle bytu. Pozval je na nedělní oběd. Celý byt voněl po jalovci a čerstvě vytaženém masu z trouby. A taky po snaze mě z tohohle bytu vykopat ven.

Stačilo jen dojít do kuchyně pro skleničky a už se na něj slétli jako vosy. *Přece si tu nebudeš držet tu holku z děcáku. Vždyť nemá vůbec nic. Kvůli ní přece neodmítneš práci v Anglii, vždyť se z tebe stává opravdový herec, to se tady zapykáš kvůli někomu, kdo ani nemá rodiče… Vždyť se do Anglie už nikdy nepodíváš! Jednou tě zničí!*

Omyl. Tou dobou jsem ještě rodiče měla. Mámu. A pořád jsem doufala, že se jednoho dne objeví na prahu bytu, přitiskne mě do náruče a vysvětlí mi všechno, co se stalo. Proč mě opustila. Všechno, co moje pomatená mysl nedokázala pochopit.

Ale to se evidentně už nikdy nestane. Teď ani nikdy v budoucnu.

Tou dobou jsem si totiž ještě myslela. Že děcák je jenom moje dočasná adresa. Že existuje návrat. Že děti se tam neodkládají, ale jenom schovávají, dokud se mámy nedají dohromady. Jenže dneska už vím, že některé návraty se nikdy nekonají. A že když se někdo nevrátí, nezůstane po něm nic jiného než už navždycky prázdné místo.

Během oběda vypukla obrovská hádka. Neudrželi se a osočili mě, že jsem s Vilémem jenom pro peníze. Ono se ocitnout v osmnácti u něj doma, bez práce, bez dodělané školy, bez rodiny… *Příživnice! A ještě navíc divná! Věčně zalezlá s nějakými papíry, hlavou jinde a neschopná žít jako ostatní.*

Oni totiž viděli jenom to, že mi dal střechu nad hlavou. Neviděli ale ty noci, kdy seděl na zemi vedle postele a poslouchal moje rozepsané příběhy, protože tvrdil, že jen já dokážu pojmenovat věci, před kterými ostatní radši uhýbají očima. Neviděli, jak jsem ho učila mluvit o věcech, které celý život dusil v sobě. Možná mě zachránil, tehdy na začátku. Ale já zase zachraňovala části jeho samotného, o kterých ani nevěděl, že ještě existují.

To odpoledne se mi už na prsteníčku leskl zásnubní prsten, a když se to Vilémova máma během hádky dozvěděla, jen práskla příborem, neochutnala jediné sousto bramborové kaše a odešla se slovy, *že dokud tu bude ta holka z děcáku, tak svoji mámu Vilém nikdy neuvidí.*

A tak jsem tady pořád. Jako by to byla nějaká soutěž a já vyhrála. Jeho máma trucuje na kraji Prahy a my v jejich bytě předstíráme, že se tahle debata nikdy nestala. Jen ten tlak se osamostatnit a najít si něco svého je pořád větší a větší. No jo… ale kde na to vzít. Jako herec v Národním divadle vydělá něco málo přes tři tisíce měsíčně a já přispívám díky roznášení novin jen pár kaček. A k tomu můj sen živit se psaním… ten to jeho rodičům taky neusnadňuje.

☭ ★ ☭ ★ ☭

„Miro," řekne Vilém a nakoukne do naší skromné ložnice, „do dvaceti minut bychom měli vyjet, abychom to stihli."

Viléme, já to vím.

Složím svetr napůl a házím ho na hromadu k ostatním věcem.

„Můžu ti aspoň pomoct, nebo…," navrhuje, ale já mu vytrhnu šálu, když se ji snaží narvat do batohu k ostatním věcem.

Kdybych chtěla tvoji pomoc, tak si o ni řeknu.

„Nechci tě naštvat, ale…"

Tak, prosím tě, odejdi. Běž si vedle do pokoje zkoušet odříkávat svoji repliku Jegora z Deníku Ničemy *a dej mi prosím pokoj.*

„Ty se na mě zlobíš, že…"

Střelím po něm pohledem, že to ani nedopoví a vycouvá ze dveří.

Zlobit se je slabý odvar toho, co se ve mně odehrává. Zuřím. Nesnáším se za to, že jsem nejdřív svolila k cestě do

toho baráku a vzápětí ještě přikývla na několik dní pod jeho střechou. Jako bych dobrovolně vykročila zpátky na místo, odkud mě kdysi vyrvali.

Takže si teď balím batoh a u toho schovávám svou uslzenou tvář, protože nevím, co dál.

Je mi jasné, že se Vilém klepe na možnost se osamostatnit a jednoduše si nechat přidělit dům. Ale copak tohle je svoboda? Ocitnout se mezi čtyřmi stěnami v každé místnosti baráku, který mi noc co noc bude šeptat, že tam nejsem vítaným hostem? Že mě tam nejspíš nikdy nikdo nechtěl? A navíc, co mám udělat se svým bratrem?

Vždyť jsme si přáli být svobodní. Dostat se z téhle země, aby Vilém mohl hrát v renomovaných divadlech ve světě. Vždyť jsme chtěli víc…

„Miro?“ ve dveřích se znovu objeví Vilém, ale to už v ruce drží plechový hrnek.

Přisedne si ke mně. Jestli si myslí, že si mě udobří kafem, tak… no dobře, trochu se napiju… tak to možná funguje.

„Bude to jenom na čtyři dny,“ konejší mě a hladí mě po vlasech. Jenže ve mně se pořád všechno svírá.

„Můžeš tam zkusit něco napsat.“

Chvíli nic neříkám. Je pravda, že v tom tichu bych mohla konečně vzít svůj starý notes a věnovat se psaní. Zvažuju pro a proti se tam vrátit a u toho usrkávám horkou kávu. Pro: budu tam mít čas na psaní a můžu si rozmyslet, co s bratrem. Proti: budu v domě, kam nepatřím a kam jsem už nikdy neměla vkročit.

„Fajn,“ řeknu nakonec a přestávám s přerovnáváním oblečení, které jsem si s sebou beztak nechtěla vzít. Chtěla jsem to balení natahovat tak dlouho, až by Vilémovi nezbylo nic jiného než ten odjezd přesunout na zítra, aby se stihl vrátit do Prahy na večerní představení.

„Už jsem nám všechno zabalil!“ vyskočí na nohy a běží do kuchyně.

„Vildo,“ zasténám.

Mohlo mi být jasné, že se něco takového stane. Že jakmile se Vilém načuchá představy frnknout z dohledu rodičů, bude to chtít udělat, ať to stojí, co to stojí. Jen mám pocit, že tohle není správné. Je to všechno nějak moc rychlé… Ještě před týdnem jsem se užírala představou, že máma je vážně nemocná a měla bych sebrat odvahu a vypátrat, kde je jí konec. A teď už vím, že pod svícnem je většinou největší tma a že vlastně celou tu dobu nikam nezmizela. Celou tu dobu byla tam, kde to všechno začalo a zároveň skončilo.

„Tak honem!“ Vilém se nadšeně zvedne a pospíchá pryč z ložnice.

Vůně Vilémovy vody po holení se nese místností a mísí se s pachy prádla, které jsem rozházela po podlaze, až to celé působí, jako by se ten byt pomalu rozpadal ještě dřív, než ho opustíme.

Dojdu k posteli a na chvíli se do té změti svetrů a kalhotek položím.

Mně se tam prostě nechce.

Zavřu oči, a když je znovu otevřu, dívám se na lustr, ve kterém chybí jedna žárovka.

Pokud máš problém vyměnit jednu žárovku, jak chceš žít někde, kde ti bude všechno padat na hlavu?

Zvednu se, dojdu ke stolu pro krabičku se žárovkami a vezmu jednu do ruky.

Jak po mně můžeš chtít, abych tam jela, Viléme?

Postavím si dřevěnou židli doprostřed pokoje a opatrně na ni vylezu. Ruce se mi lehce třesou, když to světlo pomalu odšroubovávám.

Proč se mi to děje? Proč se mi z jména té vesnice stahuje žaludek?

„Tak jdeš?“ nakoukne Vilém do dveří, zatímco stojím na židli a držím v ruce část lustru.

„Co děláš?“ stoupne si pode mě, „musíme už jet.“

Poprvé se na něj otočím a podívám se na něj shora. V jeho očích čtu něco cizího, co se mi nelíbí. Nejradši bych k němu slezla, objala ho a nevysvětlovala nic. Jenže místo toho dál stojím na židli a nevím, co říct.

„Nemůžeme jet až zítra?“ ptám se a konečně povolím víko lustru. Starou žárovku odhodím na postel, sáhnu do kapsy pro novou a opatrně ji našroubuju místo té prasklé. „Tak já s tím už počítám. Co ti zas je, Miro?“

Zas. Viléme, tohle není zas, tohle je něco, co se táhne už tak dlouho, že už ani nevím, kde to začalo.

„Proč tam vlastně nechceš?“

Ztěžka se nadechnu a natáhnu se zpátky ke stropu, snažím se tím pohybem odsunout odpověď, která se mi v hlavě stejně odmítá poskládat do slov, protože nevím, jak mu vysvětlit, že nejde jen o to místo, jde o pocit, který se mi vrací pokaždé, když slyším jméno té vesnice.

„Musím bejt dřív v Praze, potřebuju to fakt stihnout dneska,“ pokračuje, ale já ho vnímám jen napůl.

Musíš. Když musíš, tak musíš. A co musím já, to se tady zjevně neřeší.

„Venku je hnusně, a pokud nemám jet jak prase, tak…“

„Vildo…“ skočím mu do řeči a opatrně slezu ze židle. Dojdu ke dveřím, sáhnu po vypínači a místností se rozlije ostré světlo, které nás oba přinutí přimhouřit oči.

„Prostě mi tam není příjemný jet, chápeš?“

„Ale proč?“

Stoupnu si přímo před něj a zvednu hlavu. Dívám se mu do očí a hledám v nich lásku, která mě dřív bez jediného slova podržela. Hledám v nich pochopení, že slyší to, co mu

říkám. Pochopení, že rozumí i tomu, co nikdy nedokážu pojmenovat nahlas.

Chytnu ho za ruku a bez přemýšlení ji přiložím na svůj hrudník.

„Co cítíš?“

„Jsi docela studená.“

„Nech toho. Co doopravdy cítíš, Viléme?“

„Tluče ti srdce…, rychle.“

Přikývnu.

„Takhle mi je, když si představuju, že tam pojedeme.“

„Tak můžeme jet?“ zeptá se po chvilce ticha a já přikývnu.

Protože na to nebudu připravená nikdy. Asi se jen musím nadechnout, udělat první krok do neznáma a doufat, že se nezřítím do propasti.

„Tak můžeme,“ odtáhnu se, vrátím židli na místo a dívám se, jak si Vilém bere kabát. Obléká si ho s tou svou obvyklou lehkostí, jako člověk, který nikdy nepochybuje, kam patří a kam směřuje. Já mám přitom pocit, že se mi všechno, čeho jsem se dosud držela, rozpadá pod rukama. Nasadí si čepici, pokývne hlavou směrem ke dveřím a odchází na chodbu. Skloním se pro batoh, který leží na zemi. Je těžší, než by měl být. Možná proto, že v něm netáhnu jen oblečení, ale i všechno, co jsem si za těch čtrnáct let nestihla vyřešit.

Pomalu dojdu k vypínači a naposledy si prohlédnu pokoj. Na okamžik mě napadne, že bych si radši lehla do postele, svlékla se do košilky a zbytek dne už nevstala. Jenže vím, že to nejde. Že se s tím musím nějak poprat.

Zhasnu světlo, nadechnu se a vyjdu z bytu k Vilémovi, který už na mě čeká.

Na chodbě je chladno. Celý dům na mě dýchá zvláštní nenávistí, jakou cítím z Vilémových rodičů. Stěny mají zvláštní

schopnost dát člověku pocit, že je tu jen na návštěvě. I po všech těch letech.

Vyjdeme na ulici, Praha je podivně šedá. Březen dokáže být krutý – slibuje teplo, ale dává jen studený vítr.

V tichosti nastoupím do staré 105 a snažím se ignorovat tváře, které vykukují zpoza záclon v oknech bytů. Nikdy se nezbavím pocitu, že mě někdo sleduje. Že nás někdo sleduje.

Cesta autem je až podezřele tichá. Vilém řídí jednou rukou, druhou má položenou na řadicí páce. Vypadá klidně. Ostatně jako vždycky, když si myslí, že má věci pod kontrolou. Sleduju ubíhající domy za oknem a přemýšlím, kdy přesně jsem mu přestala říkat všechno, co mi běží hlavou.

Je mi strašná zima, muchlám se do šály a snažím si prokřehlé prsty zahřát třením.

„Víš, že ho tam nemůžeme nechat," prolomí z ničeho nic ticho Vilém.

Samozřejmě… Věděla jsem, že to přijde.

K téhle debatě se vracíme už dva dny. Nikam nevede, ale pořád dokola se ji snažíme otvírat. Jednou on, podruhé já. Potřetí on, počtvrté také on a popáté se toho zas a znovu ujal pro změnu on.

„Neříkám, že můžu," odpovím. „Říkám, že nevím, co mám dělat."

„Je mu devět, Miro."

„Já vím, kolik mu je," odseknu a natáhnu si rukavice. „A taky vím, kolik bylo mně, když jsem tam skončila."

„Tohle není to samý."

„A jak to můžeš vědět?" vyletí ze mě dřív, než se stihnu zastavit.

Nechci do něj rýt, ale co on o tom ví? Jeho matka Meda, operní pěvkyně. Otec, státní úředník. Lidi, kterým se dveře neotevíraly samy – ale vždycky se otevřely. Nikdy prý

nevyužívají svou moc, jen když je něco potřeba, tak jde všechno zařídit…

„Ty ses tam nikdy neprobudil mezi cizíma děckama. Nikdy jsi nemusel přemýšlet nad tím, jestli si tě někdo přijde vyzvednout, nebo jestli zůstaneš další rok."

Vilém mlčí. Najednou drží volant tak pevně, až mu bělají klouby. Chvíli vypadá, že něco řekne, ale místo slov jen sevře čelist a dál sleduje silnici a špinavý sníh podél krajnice.

A přesně tohle mě na něm štve nejvíc. To jeho mlčení, kterým mi říká, že je něco víc.

„Já jen nechci," pokračuju tišeji, „abychom si ho vzali jenom proto, že bych měla cejtit pocit viny."

Něco zamručí a já vím, že se o tom už nechce dál bavit. Jako vždy… když narazíme na něco, co se mu nelíbí, radši se stáhne do sebe a mlčí.

Otočím se zpátky k okýnku. Pole střídají lesy. Praha mizí. A s ní i pocit, že z téhle konverzace můžu kdykoliv vystoupit.

„Ty ten dům nechceš prodat," ozvu se po chvíli.

„Chci ho zachránit," opraví mě, „nebo aspoň využít. Vždyť to může být náš začátek." *Další představa, kterou sis v hlavě stihl poskládat do kompletního obrazu, aniž by ses mě někdy pořádně zeptal na můj názor. Pche, začátek čeho, Vildo? Začátek života na místě, odkud jsem byla vytržená jako nějaký vesnický čokl? Začátek rodiny s dítětem, o kterém jsem ještě před týdnem nevěděla? O které ani nestojím?*

„Já tam nechci zůstat… Nechci tam žít, Vildo."

„Tak tam zatím nebudeme žít."

Zatím. Možná si myslí, že jsem úplně hloupá, ale to rovnou může říct, že mě tam bude den po dni nenápadně tlačit. Protože Vilém je přesně ten typ člověka, který si myslí, že když něčemu dá dost času, nakonec ostatní pochopí, že měl pravdu.

Jenže já se tam vracet nechci. Ne do vesnice se čtyřmi stovkami obyvatel, kde jsem nikdy nikomu nepatřila. Co tam budu dělat? Co tam bude dělat on? Bude několik hodin pravidelně dojíždět, aby si odehrál dvě hodiny Jegora na prknech Národního? A co naše sny? Praha? Chtít něco víc?

Já chtěla psát knihy, o kterých budou lidi mluvit. A teď? Teď mám skončit někde mezi kravínem a školní družinou a tvářit se, že je to nový začátek.

„Jsou to jenom čtyři dny," dodá.

Ano. Čtyři dny. Přesně tolik stačí, aby se mi rozpadlo všechno, co jsem si za ty roky tak pracně stavěla.

☭ ★ ☭ ★ ☭

Auto po dvou a půl hodinách sjede z hlavní silnice. Asfalt se mění v hrbolatou cestu a odhrabaný sníh místy tvoří obrovské kopce.

A je to tady. Nic se nezměnilo. Vilém zpomalí, pokládá mi ruku na koleno a stiskne mi ho. Vděčně se k němu naklоním a dám mu pusu na tvář. Nechci se s ním hádat a nedovolím, aby nás tahle vesnice oddělila.

Pár domů, kostel, hospoda a autobusová zastávka zasypaná sněhem. Všechno vypadá menší, než si pamatuju. Jen ten pocit je stejný.

„Můžeš tady prosím zastavit?"

Vilém okamžitě sešlápne brzdu a zastaví těsně před cedulí *Oselce*.

Vylezu z auta a noha mi sjede po zledovatělé silnici až k mrazem sešlé trávě, která vykukuje zpoza sněhu, jako by se zuby nehty chtěla udržet naživu, ačkoliv s ní má zima jiné plány.

Nadechnu se té známé vůně. Tahle vesnice prostě voní jinak. Ostrý odér kravského hnoje, který se nese po celé vsi. Zvláštní, ale poznala bych ji vždycky a všude.

Ujdu pár kroků a rozhlížím se, jako bych tu nebyla celou věčnost. Taky že nebyla. Čtrnáctá zima, co jsem nešlapala po téhle cestě. Všude okolo je tolik napadaného sněhu, že se mi těžko kouká před sebe. Ta ostrá bílá barva mě pálí do očí a zima se mi zarývá do nosu.

Připadám si jako v transu. Nemůžu odtrhnout oči od rozbořené střechy a zahrady obehnané dřevěným plotem. „To je ten dům?" pronese zklamaně Vilém, když vyleze z auta a ukáže na barabiznu před sebou, na kterou zírám.

Zakroutím hlavou.

Jak ho mám pustit do světa, před kterým jsem se od chvíle, kdy ho znám, snažila zavřít dveře? Do zahrady, kam jsme jako děti lezly přes stromy a kradly švestky a jablka? Do té rozpadlé chatrče, ve které jsem objevila zplesnivělé knihy, díky nimž jsem se poprvé zamilovala do psaní a zatoužila jednou vytvořit něco vlastního? Ty knihy, které jsem tam našla, by už nikdy neměly číst žádné oči. Ani ty moje dětské. Knihy prošpikované svobodou, Amerikou a touhou žít naplno.

Otřu si slzy hřbetem ruky a zamířím k domu.

„Miro, počkej, vždyť tam dojedeme…" snaží se mě zastavit, ale to už je pozdě.

„Pojeď za mnou," ani se za ním neotočím a jdu k cestě, která míří dolů do vsi.

Rozpadlý dřevěný plot. Další dům, ale tentokrát vysoký, se čtyřmi okny. Zarazí mě, když se v jednom z nich střetnu pohledem se starší dámou. Trhnu sebou a paní se zřejmě taky lekne. Uskočí od okna, ale přitom pořád vidím vyčuhující siluetu její korpulentní postavy.

Za mnou řve motor auta, které popojíždí přesně podle toho, jak pomalu jdu.

Díky, Vildo, že mě nechováš si tohle prožít samotnou. Kdybys jen tušil, jak moc tě sem nechci vzít, tak bys mě sem snad ani nikdy nepustil.

Míjím trojúhelníkovou zahradu. Poupata, která měla během pár dní rozkvést, stáhla chladná noc zpátky do sebe a teď se mezi sněhem třpytí, jako by byla ze skla.

A potom… hnědá střecha posetá mechem a šindeli, které jsou vzadu zničené stejně jako tehdy. Zrychlím krok a minu stodolu. Naši stodolu. Dojdu až k zelené brance, která musí být nedávno natřená. Tuhle barvu si totiž jako jedinou nepamatuju. Ale jinak… jinak je všechno po staru.

Obrovský dvorek, který lemují malé keře. Velká stodola s ohořelými dřevěnými vraty a po stěnách vyvěšená stará kola od trakaře.

Otevřu branku, která nikdy nebývala zamčená, a brodím se sněhem po dlážděné cestě, která vede k bílému domu. Jen dvě okna, dřevěná lavice a modré číslo popisné vedle železného okapu.

Dům číslo 14.

Dříve to bylo moje šťastné číslo.

Vilém zaparkuje auto u branky a běží ke mně i se svazkem klíčů.

„To než najdem, kterej to je," uchechtne se a oklepává si z bot sníh.

Co bys hledal? Popadnu malý klíč se dvěma zoubky na konci a zasunu ho do dveří. Libý zvuk zavrzání a pak už jen cvaknutí dveří.

Tak jsme tady.

Vítej u mě doma, Viléme.

Ještě než ze dvora vejdeme do domu, vykoukne zpoza rohu stařena s nákupní taškou. Sleduje nás, jako bychom přijeli z jiného světa. Vedle ní postává muž s cigaretou v koutku úst a ani na okamžik z nás nespustí oči.

„Vidíš?“ šeptám Vilémovi do ucha.

„Co?“

„Oni mě poznávají.“

Naposledy se podívám na dům. Okna jsou zavřená, závěsy zatažené. Vypadá, jako by dýchal. Jako by čekal na to, až se do něj vrátím.

Nemůžu se pohnout, nedokážu vejít dovnitř ani utéct do auta a zbaběle se vrátit zpátky do Prahy.

„Můžeme?“ Vilém otevře dveře, vdechnu vůni dřeva a cigaretového dýmu, co se drží mezi stěnami. Nadechuju se znovu. Dům mlčí, smrdí a čeká.

Nechci tam jít. Tenhle dům si pamatuje víc než já. Stačí jeden krok dovnitř a už mě nepustí. Pamatuje si, kdo jsem byla, když mě odsud odvedli. Když do něj vejdu, vezme si zpátky všechno, o čem jsem si myslela, že jsem už dávno přerostla.

Jsem přesvědčená, že je ten dům zakletý, a já do tohohle kouzla už vkročit nechci.

Pán za plotem si sundá klobouk a nezřetelně na mě kývne. Nevím, kdo to je, ačkoliv bych dala ruku do ohně za to, že tu poznám každého, kdo tu bydlí. Je mi nepříjemné, jak na mě pořád kouká, a tak se odhodlám a udělám ten krok dovnitř dřív, než si to stihnu rozmyslet.

Dveře se za mnou tiše zaklapnou.

Venku někdo zakašle. A mým tělem projede ten starý známý pocit, že jsem zase někde, kam úplně nepatřím.

III.

„Miro, spíš?“

No teď už ne. Rozlepím oči v obývacím pokoji. Světlo z pouličních lamp se prodírá do okna skrz těžké závěsy, jejichž barvu už skoro nejde určit. Krb vyhasl, takže se do kamenných zdí prodírá zima zvenčí. Vilém přejde přes dřevěnou podlahu. Ta hlasitě skřípe a připomíná mi, že tenhle dům pozorně poslouchá každý krok.

„Co tu děláš?“ šeptá, jako by nechtěl nikoho vzbudit.

Pravda je taková, že nejsem schopná se z tohohle pokoje hnout. Myslela jsem si, že projdu všechny místnosti, vyhodím máminy věci a připravím barák k prodeji. No… byla jsem naivní. Dokázala jsem jenom přenést batoh do obýváku a tam jsem si vlezla pod peřinu a spala.

Promnu si oči, Vilém si svlékne mokrý kabát a čepici. Venku hustě sněží.

Sáhnu po ovladači a vypnu starý televizor, kterému se chvěje obraz. Občas přes obrazovku vyletí pruh světla a pak zase dlouho nic.

Jsem v Oselcích. Aspoň na malou chvilku, co jsem usnula, jsem se cítila zase jako v Praze. Ale když pod televizí vidím hromádku kazet a v knihovně pár knih, jejichž obálky už vybledly víc než původní barva obýváku, cítím obrovský smutek.

Nepatřím sem.

„Pojď spát," sedne si ke mně a políbí mě.

„Kolik je hodin?"

„Půl třetí. Brodil jsem se k tobě tím sněhem."

„Můžeme dneska spát tady v obýváku?"

„Tady?" zopakuje tiše.

Přikývnu. *Tak moc ráda bych ti vysvětlila, že se bojím toho, co najdu v dalších místnostech. Jak asi vypadá pokoj mého bratra?* Vždyť ani nevím, jak se jmenuje, a přitom ho mám za dva dny poprvé v životě spatřit a rozhodnout o tom, co s ním bude dál.

Co když se dozvím, že celé ty roky byly všechno jenom jedna velká lež.

„Tak proč ne," lehá si oblečený na pohovku a nohy v mokrých ponožkách si pokládá přes opěrku.

Rozsvítím lampu a znovu se podívám po pokoji. Jako by byl zakonzervovaný. Vše je tady na svém místě. Na stěně pořád visí kopie barevných obrázků Alfonse Muchy. Jedna jako druhá. Spoře oděné víly v jemných šatech s výraznými šperky a divokými vlasy. Jako malá jsem se na ně dokázala dívat hodiny. Každý večer jsem chodila po pokoji a prohlížela si je ze všech stran. Pokaždé jsem dokázala najít něco, co mě na nich znovu uhranulo. Vlnité vlasy dámy s květinovým věncem na hlavě. Plné, rudé rty ženy oděné do cáru tmavé látky.

Sehnu se ke krbu a rozdělám oheň. Spodní polena jsou ještě horká, takže mi stačí přidat jen kusy novin povalujících se v koši se dřevem a pár slabých třísek.

Vilémovi už padá hlava. Chápu ho, po celém dni musí být úplně vyřízený.

Dívám se, jak tiše oddechuje a lehce u toho pootvírá pusu. Sedám si na křeslo a promnu mezi prsty sepranou látku gauče.

Vždycky se po divadle vrátil celý natěšený a vyprávěl mi, dokud jsme oba neusnuli, co se stalo. Jak klarinetista nepřišel na představení, protože si na rande zapomněl vzít hodinky. Jak Ondřej Blažek zapomněl celou repliku Grigorije Lvoviče a on mu napovídal tak, že si vlezl do rekvizity křoví a houkal na něj nápovědu jako sova.

O tohle chceš přijít, Viléme? Chceš, abych ve dvaadvaceti letech otročila tomuhle baráku, na jaře na zahradě sázela jahody, v létě sušila seno, pořídila si slepice a přes zimu pletla v tomhle upatlaném křesle ponožky?

Co naše sny? Co naše touha, že tohle jednou skončí? Že jednou budu moct napsat cokoliv, co si umanu? Že ty se budeš moct zdokonalovat v angličtině, a ne jako doteď potají vytahovat noviny z koše v divadelním foyer a luštit z nich každé cizí slovíčko?

Jsem tu jednu noc a už to tu nesnáším. Bojím se těch velkých, prázdných místností. Nelíbí se mi, jak je vzduch ulepený od tabáku. Jak se po knihách povaluje prach a všechny jsou tak divně vystavené na odiv.

Zastavil se tu čas, a to je to jediné, co mě vnitřně těší. Máma byla nemocná, a proto se o celé tohle stavení nemohla starat. Byla nemocná, jako babička Alenka.

Venku štěká pes. Podívám se skrze záclonu na potemnělý dvorek. Nikde nikdo, i když se pořád nemůžu zbavit dojmu,

že se dívá celá vesnice. I tenhle obývák má svá pravidla, má svoje mlčení a tajemství, které tu zůstalo po celou dobu, co jsem byla pryč.

Jsem šíleně unavená. Bolí mě hlava, a tak přes Viléma přehodím peřinu a sama si odsunu křeslo blíž ke krbu, abych tolik nemrzla. Lampičku namířím na sebe, aby mu nesvítila do očí, a otevřu tvrdé desky notesu tam, kde jsem skončila.

Znovu už neusnu, to vím. Dámy na obrazech mi budou dělat společnost, jako už tolik nocí, kdy jsem byla malá a sama jsem čekala na mámu, než se vrátí domů. Než začnu psát, dívám se na svoji pravou zjizvenou ruku. Památka na poslední den, kdy jsem byla v tomhle domě.

Zavřu oči a na chvíli uteču do světa, kde je všechno krásné, a svoje vysněné nápady si pak jeden po druhém zapisuju na prázdný papír před sebou.

☭ ★ ☭ ★ ☭

„No, je to takový…“ Vilém odloží na peřinu papíry.

To bych právě ráda věděla, jaký. To mi to ale nejdřív musíš říct.

Je sedm ráno a máme celý den jen pro sebe. Dvorek je zavátý sněhem, závěje sahají až ke schodům a my oba víme, že dřív nebo později se budeme muset lopatou prokopat ven a dojít do místního obchodu. Ten okamžik ale ještě odkládáme.

Sotva se probudil, vklouzla jsem se studenými chodidly k němu pod peřinu, přitiskla se k jeho tělu a bez jediného slova mu přímo před obličej strčila to, co jsem k ránu napsala.

„No, jak to pojmenovat…“

„Asi podle pravdy?“ řeknu chladně a odtáhnu se od něj.

Zarytě mlčí a dál hledí na ten malý štos, jako by doufal, že se v něm objeví ještě něco jiného.

„No?“

„Já ti nevím, jak to…“

„Prostě to vybal!“

„Nevím. Není to asi jako.“

Tak asi, nebo to doopravdy není jako… jako co?

„Nejsi to ty,“ bere do ruky první papír a předčítá začátek.

„Je to moc veselý, takový učesaný.“

„Jakože já jsem smutná a rozcuchaná?“

„Miro…“ odkládá papíry a už se na ně znovu ani nepodívá. Takovou reakci jsem nečekala.

„Pojď ke mně.“

„Nejdu, řekni mi prostě pravdu, co se ti nelíbí!“

Nic. Zarytě mlčí a čumí. Jenom čumí a myslí si, že dám pokoj.

Jestli mi něco jde, tak je to mlčení. Takže jen sedím s rukama v bok a čekám, až to nevydrží. Uhýbá přede mnou pohledem, je mu to nepříjemné. Poznám to podle toho, jak mu začíná cukat pravý koutek rtů. *Ještě tak deset vteřin a řekneš mi to. Jen to na mě vybal!*

Deset. Devět. Osm. Sedm.

„Nad vším moc přemýšlíš. Vždycky mě překvapíš, když řešíme úplnou banalitu a ty vypálíš něco tak nečekanýho, že mě to úplně posadí na prdel.“

No a?

„Je to hezká pohádka. Ale tvůj život není úplně načančanej. Je vidět, že to tam pasuješ hrozně na sílu.“

„Takže se ti to nelíbí?“ *Díky za upřímnost.* V hlavě mi okamžitě naskočí, že ty tři hodiny, které jsem nad tím strávila, byly k ničemu. Možná na to psaní prostě nemám.

„Neřekl jsem, že se mi to nelíbí, jenom to nejsi ty.“

Aha. Shrnu papíry na jednu hromadu, zmuchlám je a hodím je přes celou místnost přímo ke krbu.

Vilém nic neřekne. Ani nepípne, jenom mě pozoruje.

Je mi do breku a on to samozřejmě pozná. Vždycky všechno pozná. Nic neříká. Jen mě chytí a přitáhne k sobě.

„Pusť mě," snažím se mu vyvléct, ale přitom nepoužívám žádnou sílu. Jenom se tam válím jako žížala, nechávám se lechtat jeho vousy na bradě a směju se tomu.

Přesně na tyhle momenty jsme poslední týden zapomněli.

Jeho ranní dech mě šimrá na krku a já se mu zakousnu do ramene.

„To je bolest!" celou vahou na mě dopadá a já se rozesměju ještě víc.

Kručí mi v břiše, a tak celé tohle představení ukončím tím, že se sesunu na podlahu vedle gauče.

„Už fakt půjdu pro tu snídani."

„Počkáš na mě? Já strašně potřebuju na záchod."

Mám dvě možnosti. Buď na něj čekat půl hodinu, anebo jít nakoupit, vrátit se, a i tak ho najít stále na záchodě.

„Kde je tady záchod?"

Beze slova vykročím chodbou a vedu ho k záchodu.

Míjím tmavě červený koberec a na okamžik mám zvláštní pocit, že jsem se nevrátila jako dospělá žena, ale jako ta malá holka, která se po tomhle domě potulovala s nosem zabořeným v knížkách a v hlavě měla víc příběhů než slov vyslovených nahlas.

Otevřu první dveře. Koupelna je pořád stejná. Růžové kachličky s květy, které už dávno vyšly z módy, vana u zdi a nad ní police s lahvičkami koupelových solí. Tady nikdy nebyl cítit kouř. Jen mýdlo, bylinky a voda.

Když se máma vracela z práce, vždycky šla nejdřív sem. Její boty jsem slyšela dřív, než se otevřely dveře.

Než si sundala kabát a pověsila dlouhou sukni a jednobarevnou halenku na ramínko, už jsem měla napuštěnou vanu.

Počkala, až se svleču i já. Pak mě vzala do náruče a zvedla k poličce. Nadzvedávala jsem skleněné pokličky a vybírala podle vůně tu sůl, která se mi líbila nejvíc.

Vilém se proplete kolem mě, nadzvedne plyšem obehnané prkénko a sedne si na záchod. Líbí se mi, že už před sebou nic neschováváme.

Sedí na záchodě a já se mezitím posadím na okraj vany.

Beru do ruky žlutou lahvičku. Vůně je sladká a lehká, jako by v sobě ukrývala vzpomínku na léto, které už dávno skončilo. Nasypu trochu soli do dlaně a nechám vůni rozvinout se po koupelně.

Ať byla máma jakákoliv, tyhle po domácku vyráběné soli milovala. Bývala celá od bylinek, voněla po meduňce nebo levanduli. Koupelna byla to jediné místo, kde si ji pamatuju klidnou. Možná i šťastnou.

Smála se, že má zahradu jen proto, aby mohla sušit květiny na výrobu solí. Smály jsme se tomu obě, protože jsme věděly, že je to pravda. Na ostružiny, borůvky ani kompoty nebyl čas.

Máma se vždycky vracela z práce pozdě. A čím jsem byla starší, tím později. Zůstávaly po ní jen lahvičky a ta vůně, která se držela v koupelně ještě dlouho poté, co ráno zase zmizela.

„Vrátím se brzo," promluvím k Vilémovi, zašroubuju víčko a postavím sůl zpátky na poličku.

Projdu chodbou, z obýváku vezmu čepici, kabát a rukavice a vyjdu ven jen se síťovou taškou.

Na dvoře vidím, že se k naší brance ohýbá nějaká pohublá žena. Šátek má před zimou omotaný okolo vlasů. Připomíná tím stařenu, ale přece jí nemůže být více než třicet pět let.

„Potřebujete něco?" křiknu na ni. Šla bych se podívat blíž, ale sníh mi sahá skoro až ke kolenům.

Ženská se lekne a rychle běží pryč.

To je divné.

Vedle lavice stojí lopata na uhlí se zlomenou rukojetí. Vezmu ji do ruky a začnu odhrnovat úzký pruh sněhu směrem k brance. Není ho tolik, abych se přes něj nedostala, ale potřebuju mít pocit, že si aspoň tuhle cestu dokážu vyčistit sama.

Pak vyběhnu malý kopeček a podél hlavní silnice jdu pomalu, abych neuklouzla na chodníku.

Projdu okolo kapličky a pokřižuju se na čele. Máma to nesnášela, ale jednou jsem se v knížce dočetla, že se to na posvátných místech dělá.

Neujdu ani pět kroků a už slyším hlasy, které se nesou od tmavě oranžové budovy na návsi. U autobusové zastávky stojí tři stařeny v dlouhých kabátech.

Když se k nim blížím a ony si mě konečně všimnou, všechny do jedné ztichnou a prohlížejí si mě. Patočková, Nývltová a Opltová. Na tváři jim přibylo pár vrásek, ale jinak vypadají úplně stejně. Dokonce mám pocit, že mají i stejné kabáty, šály a opelichané síťovky, ze kterých jim vyčuhují brambory a sáčky s mlékem.

„Dobrý den!“ mávnu na ně, ale ony neodpoví. Jen si cosi společně špitnou a pozorují mě, jako bych byla plevel, co sem nepatří.

Dobrá tedy. Co jiného jsem čekala. Nakráčím si sem po tolika letech a doufám, že mě poznají? Anebo mě nezdraví právě proto, že mě poznaly? Za záclonou koloniálu se mihne postava pána v klobouku. Zamířím rychle po schodech nahoru, protože si jsem skoro jistá, že je to ten vysoký pán, co mě včera špehoval u branky.

Zvonek nad dveřmi cinkne dřív, než stihnu setřást sníh z bot.

Vážení čtenáři, právě jste dočetli ukázku z knihy Tam, kde jsem tě nechala**.**
Pokud se Vám ukázka líbila, na našem webu si můžete zakoupit celou knihu.